

EEN OPEX-BEWONER VERTELT OVER ZIJN JONGE JAREN: ANDRE DIERENDONCK

Jeannine Laplasse

In ben geboren in 1936 op 'den Opex'. Wij woonden met ons gezin in de Noord-Edestraat nr. 29. Mijn pa, Emiel, werkte in de bouw als stukadoor en mijn moeder Germaine Vanhaverbeke, had naast haar huishoudelijke taken ook

nog een klein kruidenierswinkeltje. Wij waren met 6 kinderen, 3 jongens en 3 meisjes. Ik was het vijfde kind. Op 13 januari 1936 zag ik het levenslicht, 3 maanden later stierf mijn 9-jarig broertje aan de kroep. Mijn moeder had het heel lastig om dit te verwerken. Boven ons winkeltje woonde ons meetje, langs moeders kant. Zij nam ons veel mee om te wandelen naar de zee en het strand.

Na vier jaar oorlog kon ik mij de zee nauwelijks herinneren. Eenmaal de Duitsers onze wijk bezetten, werd opdracht gegeven om aan de overkant van de Koninklijke Baan, vanaf de Voorhavenbrug tot aan het Militair Hospitaal een hoge muur te bouwen. In die muur waren verschillende doorgangen met schildwachthuisjes. Ter hoogte van onze straat was zo een doorgang. Heel het havengebied werd 'Sperrgebiet'. De oorlog was een periode van veel tekorten en onze-

kerheden over alles en nog wat. Onze radio pick-up, waar wij zeer fier op waren, moest binnengebracht worden in de Zeevaartschool. Dit was een voorzorg die de Duitsers namen om te beletten dat wij naar de Engelse radio zouden luisteren. Eerst timmerde mijn pa een houten kistje om de radio goed in te pakken. Gelukkig hebben wij hem na de oorlog ongeschonden teruggekregen.

Er was dikwijls alarm in die tijd. Bij het loeien van de sirene liep iedereen zo vlug mogelijk naar de crypte onder de kerk. Mijn pa was daar niet erg voor te vinden. De eerste keer dat wij er 's nachts naar toe gingen was het raak. Een vanuit zee afgevuurde bom raakte de linker voorbeuk van de kerk. Van die dag af was vader druk in de weer om in onze kelder slaapvakken in elkaar te timmeren. Bij vliegtuigalarm vluchtte heel ons gezin met een paar geburen de kelder in. Lange tijd hing boven het tuindeurtje rechts naast onze kerk een bordje met 'Abri' erop.

Wij hadden thuis een bouvierhond Max genaamd. Mijn pa spande die onder onze kar om verse groenten naar de vroegmarkt te halen. Als onze hond begon te huilen mocht je zeker zijn dat er Engelse vliegtuigen op komst waren. De burens hielden onze hond nauwlettend in het oog. Naarmate de oorlog vorderde werd het voedsel schaarser, ook voor onze hond. Zo werd het gevaarlijk om met het weinige voedsel dat wij hadden in zijn buurt te komen. Mijn pa was verplicht hem te laten afmaken. Dit gebeurde in het slachthuis.

Hoe verder de oorlog vorderde hoe meer er werd geëxperimenteerd met voedsel. Ik zie nog het molentje op de keukentafel vastgeschroefd om peerdebonen te malen. Met het meel bakte moeder koekebrood. Wat een lekkernij in een lege maag! In ons achterkoertje werd door mijn pa een oventje in bakstenen gemetseld om haringen te roken. Een manier om haringen eens met een andere smaak te eten. Deze vissoort stond bij ons,

en bij vele anderen, dikwijls op het menu.

Toen ik een jaar of zeven was ben ik eens mogen meegaan met de huifkar van Charles Vanhoutte, die had toen een groentewinkel in de Voorhavenlaan naast de beenhouwerij van Bostoen, om een levering te doen van groenten en voedingswaren in het 'Sperrgebiet'. Spannend was dat!

Wanneer iemand ziek werd probeerde men eerst een keukenremedie. Pas als het echt niet hielp werd er een dokter bijgeroepen. Voor een zweer werd prei op de zweer gelegd om die te doen rijpen. Ook warme lijnzaadolie was een goed middel om het gezwel te rijpen. Wie het schurft had werd met een harde borstel afgeschuurd tot je vel rood stond en dan met sulferbloem ingesmeerd. Je mag geloven dat het piekte. In die tijd kon je ook bij apotheker Reynaerts om raad vragen. Een dokter kwam eenmaal in de week zijn zitdag houden. Zo was er een dokter in het appartement boven de klerwinkel van Rosseel in de Voorhavenlaan (nu coiffeur Bianca). Er was ook dagelijks controle op luizen.

Na de Duitsers kwamen de Engelsen. Er waren veel soldaten in onze wijk gestationneerd. De stadsschool werd ontruimd om een onderkomen te geven aan deze soldaten. Op het kruispunt van de Jacob Besagestraat en de Aimé Liebaertstraat was er een grote tent gebouwd. Die tent deed dienst als garage en depot.

In onze buurt woonde een zekere Fernand. Hij was gefascineerd door al die jeeps en tanks. Die kerel zat met niets in. Op een dag sprong hij achter het stuur van één van deze jeeps en reed ermee weg. Ter hoogte van het Militair Hospitaal raakte hij vast in een diepe gracht. Wat een ramp! Wat er nadien met hem gebeurde hebben wij nooit vernomen.

Na de oorlog in 1945 kwamen de vissers en reders terug uit Engeland. Er heerste een bouwwoede op de wijk. Voor elke bouwwerf lag een hoop zand. Daar konden wij heerlijk 'boelabarak' in spelen. Wij maakten een toren met een baan erin. De ketten werden de berg afgerold en wie eerst aankwam was de winnaar. Zo speelden wij Ronde van Frankrijk. Als voorbeeldige jongen van de Broederschool was ik misdienaar. Het lof was om 18 uur. De kerkklok kwam dikwijls

ongelegen als je juist een goede beurt maakte tijdens het 'boelabarak'-spel. Pastoor Frère had er iets op gevonden. Een premiestelsel. Als je altijd aanwezig was tijdens lof en mis kreeg je een boek. Zeer in trek waren de boeken van 'Dik Trom' en de boeken van 'Karl May'. Volgens de periode van het jaar had je nog een kettetijd, een hoepeltijd, top-tijd, potjekarie en nog vele anderen.

Als misdienaar beleefden wij bij een trouwdienst spannende momenten. Het was de gewoonte dat het pas getrouwd koppel bij het verlaten van de kerk door de misdienaren werd tegengehouden met een koord. Het kersverse bruidspaar mocht enkel door na het betalen van tolgeld aan de misdienaren. De koster eiste echter dat geld op! Bij een volgende trouw werd het ontvangen geld in onze kous gestopt. De koster kwam er echter achter. De volgende keer dan maar iets anders geprobeerd. Een vriend niet-misdienaar stond achter ons en het drinkgeld werd doorgegeven. De koster kon fluiten naar zijn drinkgeld!

Ik doorliep het lagere in de broederschool op de wijk. Er waren nog twee broeders van de 'Orde van Liefde' die tot 1949 les gaven. Van de leraren herinner ik me nog goed meester Constandt, wij noemden hem 'de bulte'. Ook meester Missiaen gaf er les. Hij werd 'krulle vier ogen' genoemd, dit had hij te danken aan zijn weelderige krullenbos en zijn klein muizenbrilletje. Na mijn lager ging ik naar het College in de stad Oostende.

De tweede zondag van juni was er kermis op de wijk. Dit begon met een vissersmis in de voormiddag. In de namiddag ging er een processie door de schoonste straten van de wijk. Ik kreeg dikwijls de rol van bruin paterke. Nadien mochten wij het brood dat wij meedroegen behouden. Nog zo slecht niet hé! Jef Van de Velde met zijn blonde krulletjes was dikwijls het kindje Jezus. Na het serieuze gedeelte mochten wij naar de kermis die stond opgesteld in de Voorhavenlaan tussen de Noord-Edestraat en de Thomas Vanloostraat. In 1952 werd de Voorhavenlaan in beton gelegd en verhuisde de foor naar de Stanleylaan naast de kerk. Wat was er zoal op de foor? Wel, je had er de beestenmolen, de slingers, de boksauto's, de rupse, bollo smitto, charlowietje, het schietkraam

van Fernand en nog veel meer. Fernand, dat was geen gewone hoor! Hij schoot met luchtkogels op het licht van de straatlantaarns om te oefenen.

Wie waren zoal de gekende figuren op onze wijk? Iemand met gezag op onze wijk, dat was onze champetter 'platvoet'. Naast de Opex had hij ook nog de orde in Mariakerke te handhaven. Op de duur hadden wij het door welke dagen en uren hij op onze wijk zijn dienst deed. In geen tijd wist iedereen dat hij op komst was.

Een figuur die je aantrof in de vismijnbuurt was 'dove Fluppe'. Deze dakloze figuur was ooit 'sparring's partner' van de bokser Karel Seys. Potdoof van de slagen naar het schijnt, was hij op de dool geraakt. Hij sliep 's nachts in het chauffagekot van het bestuursgebouw.

Wanneer de zomer naderde, streek op onze wijk een groep zigeuners neer. Zij kampeerden aan de overkant van de Koninklijke baan in het begin van de Napoleonlaan, waar zich nu het Departement voor Zeevisserij bevindt. Een paar dagen later waren zij alweer vertrokken.

Als je iemand met krachtige stappen zag aankomen dan was dit 'wiet spriet'. De man was afkomstig van de Coupure, een omgeving van Sas-Slijkens. Typerend voor hem was zijn wijde fluwelen broek (Hollands model) met een bruine sjofele vest erboven, werkmansklak, een rode zakdoek met witte bolletjes rond zijn hals en een zak (type schrijnwerker) over zijn schouder. Nog een typerende figuur was onze gazettenmarchand Gerard. Hij bezorgde ons dagelijks door weer en wind de krant met zijn fiets.

Ook onze brievenbesteller was een type apart. Nog iets dat mij te binnen schiet was dat er gedurende de kermisweek in ieder café iets te doen was: ringsteken, appeltjepluk, mastklimmen, zaklopen en nog veel meer. Het was een week vol ambiance. Het bier vloeide rijkelijk.

In de zomervakantie had je de vakantie-school. Kinderen van Oostende en omgeving kwamen met een lange tram van wel tien wagons 's morgens om 9 uur toe. Eerst kregen ze een onderkomen in het Fort Napoleon. In 1958 opende het nieuwe centrum 'Duin en Zee' haar deuren.

De tijd staat niet stil. Een mooie tijd was de periode dat ik naar de Stad Oostende van sortie mocht. Wij gingen met de tram door, maar in de winter was er 's avonds na 10.30 u. geen tram terug. Zo werd er met mijn vrienden afgesproken om op een bepaald uur te verzamelen. In groep kwamen ik, Marcel en Henri Lambregt, Remi Delbaere, André Bostoën, Lucien Daenekint en soms Gust Beyen te voet terug naar huis. In 't stad had iedereen van ons zo zijn voorkeurcafé's. Langs de Visserskaai was dat 'De Graaf van Vlaanderen' en achter de hoek café 'De Vistrap'.

Ik heb mijn vrouwtje Rozette Bovenstier leren kennen bij 'de Blonde', een café op de Vleesmarkt (Mijnplein). Ik was zeer verwonderd toen ze vertelde ook op de Opex te wonen. Ik dacht dat ik er iedereen kende.

Dansen deden wij in 'De Nieuwe Zaal', de 'Winnepeg' of de 'Macumba'.

Na een zalige vrijage van 2,5 jaar

zijn wij in 1960 getrouwd. Wij gingen wonen in de Aimé Liebaertstraat, 62 a op de Opex. Ik verdiende toen mijn kost als bediende in de vismijn bij de NV Motorvisserij.

Ons gezin werd later uitgebreid met een meisje Ann en een jongen Benny. Ann woont nog altijd op de Opex.

Nu is de seniorentijd aangebroken en wonen wij in Bredene-dorp. In ons hart zijn wij echter nog steeds Opexnaren.

